

ZÁRÓVIZSGA MA TÉMAKÖRÖK KULCSSZAVAKKAL

A változtatás jogát december 31-ig fenntartjuk!

Törzsanyag:

A pályaválasztási tanácsadás és fejlődéslelektani alapjai

- Szülői nevelési stílus, azonosulás, iskolai teljesítmény és motiváció, a tágabb környezet hatása
- A pályaalakulás krízisei:
 - a) serdülőkor (teljesítménykrízis, autoritáskrízis, identitáskrízis)
 - b) fiatal felnőttkor (a munkába állás krízise, iskola-munka átmenet, életnegyedi válság, kapunyitási pánik)
 - c) felnőtt- és időskor (az életközép krízise; munkanélküliség krízise, teljesítmény- és karrierkrízis, inaktivitás krízise)

A megismerés építőkövei

- Laikus és szakértői intelligencia, intelligenciamodellek, tehetség modellek, szakértőség, kognitív tényezők és intelligencia
- Az Epstein-féle humán információfeldolgozó modell; PFC-sérültek és döntéshozás: az Iowa szerencsejáték-feladat; szomatikus marker hipotézis; az idegrendszer plaszticitása

Attitűd és döntés

- Attitűd szerkezete, mérése; implicit és explicit attitűdök
- Érzelmi vagy kognitív elsőbbség kérdése
- Attitűdök befolyásolása, az illesztési felfogás
- Attitűd és viselkedés kapcsolat
- Normatív és leíró döntésemélet
- Heurisztikák és torzítások
- Kilátásemélet
- Kockázatvállalás
- Stratégiai döntések, csoportdöntések, társadalmi döntések

Az egészséges személyiség alapjai

- Pszichoneuroimmunológia
- Stressz és megküzdés
- A megküzdést befolyásoló személyiségdimenziók
- A lelki egészséget befolyásoló korai fejlődési szakasz jelenségei
- A személyiség és az egészség összefüggései

Pszichometria - elmélet és gyakorlat

- A klasszikus tesztelmélet alapfogalmai, előfeltevései, itemszelekció a klasszikus tesztelmélet alapján
- A modern tesztelmélet alapfogalmai, a modern tesztelmélet modelljei dichotóm változókra, a modern tesztelmélet modelljei többértékű változókra
- „Test equating”, tesztfejlesztés, itemszelekció
- Thurstone-féle skálázás

Differenciált szakmai ismeretek - Munka- és szervezetpszichológiai szakirány Munkaerő kiválasztás és fejlesztés

- Thomdike-modell
- Person-job fit modell
- Munkaerő-kiválasztás gyakorlati folyamata
- Kompetencia; kompetenciák csoportosítása
- Munkakör; munkakörelemzési szempontok
- Toborzás; kiválasztási döntés;
- Képzési folyamat; képzési igények felmérése; képzési hatékonyságmérés
- Tapasztalati tanulás; speciális képzési programok

Munkahelyi szocializáció

- A munka-szocializáció értelmezése és fogalmi tisztázása
- A munka-szocializáció tartalma (Van Maanen, Schein, Morrison)
- Holland foglalkozási személyiség tipológiája, ill. a munkaérdeklődés szerepe a munka megválasztásában
- A munkaértékek (Alderfer)
- Illeszkedés-modellek
- A szocializációs folyamat (Feldman, Schein modelljei)
- A sikeres munkahelyi szocializáció
- A szocializáció hatásai (munkával való elégedettség, szervezet iránti elköteleződés, szervezettel való azonosulás, kilépési szándék)

Szervezetek humán erőforrás gazdálkodásának elmélete és gyakorlata

- HR rendszerek kapcsolata
- Kiválasztási rendszer
- Teljesítményértékelési rendszer
- Képzési rendszer
- Ösztönzési rendszer

Szervezeti magatartás és szervezetfejlesztés

- Célhierarchia
- Egyéni és szervezeti célok
- Szervezeti hatalom
- Hatalom forrásai
- Befolyásolási technikák
- Mintzberg-modell
- Szervezeti formák
- Szervezetfejlesztés folyamata
- Szervezeti beavatkozások eszközei

Vezetési koncepciók és gyakorlati megoldások

- Vezetés funkciói
- Vezetői szerepek
- Ügynökelmélet
- Vezetői stílus-modellek
- Lewin vezetői modellje
- Michigani Egyetem modellje
- Tannenbaum és Schmidt vezetési modellje
- Blake és Mouton vezetői rács modellje
- Kontingencia-modellek
- Fiedler vezetési modellje
- Hersey és Blanchard helyzetfüggő vezetés modellje

A munka- és szervezetpszichológia további alkalmazási lehetőségei

- Reklám pszichológia
- Munkahelyi deviancia
- Sportpszichológia
- Közlekedépszichológia
- Ergonómia
- Szervezeti kultúra
- Társadalmi szervezeti igazságosság

Differenciált szakmai ismeretek - Tanácsadás és iskolapszichológiai szakirány* **Diagnosztikai módszerek az iskolapszichológiai munkában*

- A tanulási zavarok csoportos szűrése, részképesség vizsgálatok (pl. Frostig, Bender, Goodenough stb.)
- Egyéni vizsgálatok (pl. Sindelar, MSSST, Meixner-féle diszlexia vizsgálat, diszkalkulia vizsgálat stb.)
- A tanulók megismerése kérdőívekkel (pl. tanulási stílus, tanulási orientáció, HJEPQ stb.)
- Az iskolai klíma és a társas környezet megismerése (szociometria)

- Intelligencia vizsgálatok (Raven, MAWI)
- Figyelem és emlékezet vizsgálatok
- Iskolaérettségi vizsgálatok

Az iskolai tehetséggondozás pszichológiája

- Tehetségkoncepciók
- A tehetségazonosítás pszichológiai vonatkozásai
- Tehetséggondozó programok
- A tehetséges személyiség jellemzői
- A szociális környezet szerepe a tehetség kibontakoztatásában
- Rendszerszemléletű tehetséggondozás

A tanácsadás speciális területei

- Nevelési tanácsadás
- Tanulási tanácsadás
- Tehetség tanácsadás
- Pályaorientációs konzultáció és pályaválasztási szaktanácsadás
- Rendszerszemléletű családi konzultáció
- Mentálhigiénés tanácsadás
- Karrier tanácsadás
- Életvezetési tanácsadás

Az iskolai tanulás és képességfejlesztés pszichológiai vonatkozásai

- Fejlődés lélektani alapok
- Tanuláselméletek
- Tanulási modellek
- Tanulási taktika/stratégia és stílus
- Tanulásvizsgálat
- Direkt és indirekt tanulásfejlesztés
- IPOO-minimum tanulásfejlesztő program - Az idegen nyelv tanulásának pszichológiája

A hatékony iskolai környezet

- A pedagógus hatékonyságát befolyásoló tényezők
- Az önismeret szerepe a pedagógiai munkában
- A hatékony kommunikáció forrásai
- Egészségvédelem az iskolában
- A családi és iskolai rendszerek kölcsönhatásai
- Vezetési stílusok
- Kooperáció és versengés
- Az iskolai csoportok sajátosságai (szerkezet, hatékonyság, alapmechanizmusok)
- Tanári elvárások
- Nemek szerepe az iskolában
- Társas kapcsolatok fejlődése
- Iskolai konfliktusok

Az iskolapszichológia és tanácsadás

- A tanácsadó hatékonyságának forrásai
- A tanácsadó-kliens kapcsolat jellemzői
- Tehetség tanácsadás
- Rendszerszemlélet a tanácsadásban
- Csoportpszichológiai módszerek alkalmazása az iskolában
- Etikai megfontolások az iskolai tanácsadásban